

När månen skrattar

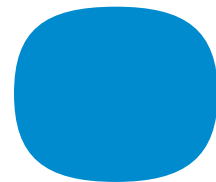
Svenska veckan för barn går av stapeln på Annegården under ett par dagar i november och programmet är späckat med rolig och glad underhållning, eller vad sägs om saftsalong med teater DaCapo från Sverige och pjäsen Mina och Käge som handlar om kärlek, ilska och om att växa,

5.11 kl. 13. När månen skrattade är sedan en sago-fest med många kulturer, på sagomattan berättas spännande sagor som är över tusen år gamla, 6.11 kl. 12 och kl. 15. Samma dag, Rimjam med verser och ord enligt temat Kompisklur kl. 13. Och ytterligare på svenska dagen, 6.11 blir det folk- och världsmusik för hela familjen med gruppen Folkbus som kommer från Sverige och spelar kl. 14.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Svenskasidor

NORSEN

Bubblande start i nygammal skola

FOTO LEIF WECKSTRÖM

ALVA STRANG och **Nicolas Hanner** läser upp principen för skolfreden, om att alla är lika värda, att alla ska få vara med, om att skolan ska vara en gemenskap där alla ska känna sig värdefulla. De står på en minimal estrad på skolgården utanför sitt skolhus, framför dem står lärare och så ungefär 350 elevkollegor. Norsen återinvigdes för ungefär en månad sedan efter en exil som varade två år i Norra Haga.

Strang och Hanner är vänelever, elever som fungerar som vänner och stöd åt yngre och nyare i skolan. Fast för båda är just det här huset nytt, de hann gå två år i Norra Haga medan renoveringen pågick, och båda går nu på nian eller sista året innan fortsatta

studier på annat håll. "Men visst är här fint, det känns bra att gå i en skolbyggnad som den här", säger de och firar skolstarten med såpbubblor.

Norsen är Helsingfors äldsta skolbyggnad som fortfarande fungerar som skolhus, och startade som Svenska Normallyceum år 1880.

Byggnaden har trots åldern undgått radikala ombyggnader som skulle ha förvanskad dess skepnad eller karaktär, och renoveringen nu är gjord med varsam hand och respekt för husets historia samtidigt som man har skapat ett nutida skolhus med nutida teknik.

Kostnaderna steg till snäppet under 15 miljoner euro, och man kan sä-

ga att Norsen är sig lik men nästan allting är nytt. **Magnus Lundén** som övervakade arbetet från byggherren NCC:s sida berättar att stommen och konstruktionerna i byggnaden var i fantastiskt gott skick, och menar att man verkligen kunde bygga förr. Det var slitaget och den otidsenliga gamla tekniken som krävde renoveringen.

Niclas Grönholm som är utbildningsdirektör för svenska enheten säger att antalet elever i den grundläggande svenska utbildningen ökar aningen hela tiden.

"Vi kan effektivera användningen av de befintliga skolbyggnaderna men i norra området som sträcker sig från Berghäll mot Månas, Kottby

och Malm kommer vi att behöva nytt i något skede. Eleverna blir fler och kommer från Fiskehamnen, Vallgård och Arabiastranden, och till exempel unga som bott i Berghäll som studenter bor kvar också när de får barn".

I södra området sker en effektivisering om ett år då årskurserna 5 och 6 i Cygnaeus och Kronohagen flyttar till Norsen, och båda skolhusen får plats för yngre barn i dagis eller eftermiddagsverksamhet.

Nästa svenska skola som renoveras är Minerva, som i vinter får tillfälligt plats i Edesviken. Planerna på att renovera Botbyskolan har skjutits upp, och projektets kostnadsberäkning ska granskas.

SENIORER

Flora och fauna

SENIORNÄTVERKEN i öst och väst, söder och norr skapar gemenskaper för seniorer och ordnar program med kaffe och dopp. Nästa evenemang i regi av Senioröst är Minne och glöm-

FOTO LEIF WECKSTRÖM

ska och det är minneskoordinator **Camilla Fagerström** som ger tips om att träna minnet, Kvarnbäckens servicecentral, 29.9 kl. 13. Seniorsyd bjuder på temat Naturen i stan och det är intendenten vid naturhistoriska museet, **Anders Albrecht**, även känd från Naturvaktarna, som berättar om flora och fauna i stadsmiljö, Kampens servicecentral, 12.10 kl. 13. Seniorväst ställer till med teaterpjäsen Vardagsglimtar från Hagaro som handlar om seniorers emotionella upplevelser på äldreboenden, Gamlasgården 19.10 kl. 14.

KLUBBKVÄLLAR

Nordhuset bågmar

TÄNK HURRI-KLUBI, musikmatiné och klubbkvällar och Nordhuset i Nordsjö är platsen. 1.10 kl. 19 ljuder instrumental jazz med stänk av funk och proggrock med Peela, unga musiker från Tölö gymnasium och med Stadin juhlaorkesteri. Kvällsblues 8.10 kl. 19 med MBB feat och 14.10 kl. 18 Expo Charango som är lyriskt vacker musik på stränginstrument från Anderna. Underhållande musikmatiné med Folkbus från Sverige, en riksspelman, en trixspelman och en multiriskspelanman busar sig genom folk- och världsmusiken, 1.11 kl. 14 och 4.11 kl. 19 kastar dansbandsveteranen **Susann Sonntag** loss.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

I KORTHET

FILM PÅ HÖSTLOVET

Under skolornas höstlov bjuder Nordhuset på ny svensk film för barn och ungdom. 19.10 kl. 17 går Krakel Spektakel med sång och musik enligt Lennart Hellsings härliga karaktärer. Samma dag kl. 19 visas Min lilla syster för unga över 12, handlar om drömmar som gått fel, syskonrivalitet och hur jobbigt att vara ung tjej.

KRAMBAMBOLI OCH KOMPISKLUR

Ramsor och verser, rörelse och lek är Rimjam för barn under 5 år i sällskap av en vuxen enligt följande: Krambamboli 24.9 kl. 11 i Stoa samt 8.10 kl.11 i Tölö bibliotek. Kompisklur 6.11 kl. 13 på Annegården, 19.11 kl. 11 i Malms kulturhus och 19.11 kl. 13 i Gamlas bibliotek. Rimjam också på Lilla Luckan 22.10 kl.13.

ALFONS, MÅLLGAN OCH NÅGRA TILL

Lilla Luckans saftsalonger: 24.9 kl. 13, ToraBellas magi, en interaktiv show där barnen medverkar. 8.10 kl. 13, Alfons och hans osynliga kompis Mållgan av Barnens estrad handlar om att ha odjur under sängen och bråttom till dagis. Alfons och Mållgan också i Stoa tillsammans med Apan Anders, 18.11 kl. 17.30.

MÅNEN OCH GRODAN PÅ STOA

Stoa i Östra centrum ger sagofesten När månen skrattade med spännande tusen år gamla sagor, 26.10 kl. 17.30. 29.11 kl. 18 är det dags för jul-sånger med Den klingande grodan – för alla mellan 2 och 102!

LÖRDAGSGODIS

Bokklubben B.O.B är bokutgivningsfest 1.10 kl. 13 i Lilla Luckan med Minna Lindeberg och Jenny Lucander, Lindeberg läser ur Vildare, värre, Smilodon, Lucander berättar om illustrationerna. B.O.B även 29.10 kl. 13 då Ulf Stark och Linda Bondestam berättar om Djur som ingen sett ut-om vi.

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Vi finns till för dig. Robert Nilsson, Oscar Lehtinen, Jonna Winberg och Lina Kaivos ingår i det svenska teamet bakom krisjouren för unga.

KRISJOUR FÖR UNGA

”Du är inte ensam”

KOM SOM du är, vi finns här för dig! Så hälsar det svenskspråkiga teamet bakom krisjouren för unga som verkar inom ramen för frivilligorganisationen Helsingfors mission med säte inne på gården vid Albertsgatan 33.

”Vi är fyra i det svenska teamet och vi arbetar genom att erbjuda samtals-hjälp för unga som inte mår bra av olika orsaker. Man kan ha en obestämd känsla av ångest, tycka att ingenting känns riktigt roligt och att livet är jobbigt, säger **Jonna Winberg** som är pedagogie magister med psykologi och psykoterapi som inriktning. Det svenska teamet är en medveten mix av olika kunskaper och hennes tre kollegor har olika bakgrund, **Lina Kaivos** är socialarbetare, **Robert Nilsson** är tidigare polis och **Oscar Lehtinen** är speciallärare som besöker skolor, ordnar måbrowshops och berättar om stresshantering. Ett dynamiskt team som

tillsammans sitter på djupa insikter ur olika synvinklar i problem och kriser som drabbar unga.

”Eller deras föräldrar. Vi tar också emot föräldrar som känner att de inte klarar av att stödja sitt barn som mår dåligt och till exempel i fjol ledde jag en stödgrupp bestående av fem föräldrar som fick stöd och tro på sig själva genom att dela med sig erfarenheter och samtala om gemensamma utmaningar. Det är befriande att inse att man inte är ensam, att vilken familj som helst kan behöva hjälp”.

Winberg planerar starta en motsvarande stödgrupp i november och tar emot anmälningar fram till 3 oktober på jonna.winberg@helsinki.fi. Det svenska teamet på Helsingfors mission är förresten främst finansierat genom stöd av stiftelser och fonder och från penningautomatföreningen Ray.

Krisjouren för unga är anonym och

avgiftsfri och du behöver varken remiss eller diagnos. Den fungerar per telefon men det är också möjligt att boka tid för personlig träff med någon av de fyra i teamet. Ring 045 3410574, telefonjour måndagar kl. 9–11, telefon- och besöksjour tisdag-torsdag kl. 9–12.

”Det enda kriteriet är att du är under 30 år och behöver få prata om dina bekymmer och sorger. Vi rankar inte graden av problem utan ger stöd åt alla som känner att de behöver. Och vi har möjlighet att ta emot upp till ungefär tio gånger och det inger en trygg känsla för då vet du att du får komma på nytt. Ja, vid behov i själva verket också fler än tio gånger. Det är också möjligt att komma för samtal och stöd tillsammans med förälder”.

Ordet kris betydde ursprungligen ett brytningsskede i livet, en förändring som kan vara smärtsam men också en möjlighet.

Mat från hela världen

DOFTERNA kommer från olika världsdelar och ger upphov till en känsla av hunger. Också under visningen på Sturegatan är köket på Arbis i full gång med en mängd matkurser, både långa sådana och

NINA WECKSTRÖM

engångs som står för allt från sushi, fondue och indiska rätter till mat från Irak, Kina, Australien och Sydafrika. Mat i mix med språk är andra klassiker som ryska soppor på ryska, tapas på spanska och antipasto på italienska. I köket stökar också barn med vuxen som sällskap enligt teman som Bamsemat, discomat, fredagsmys, halloween, **Kalle Anka** och mat som anstår en riddare. Och som socker på botten, fantasymat och författarsamtal med **Maria Turtshchinoff** 10.11 kl. 17. Mer info på www.arbis.fi.

Andersson om sitt författarskap

SVENSKA litteratursällskapets föreläsningsserie i höst har temat "Författarnas Finland. Finland firar 99", och den här sviten belyser finländsk författarskap ur många olika synvinklar. Enligt vedertagen praxis bjuder kvällen på två föreläsare, och 17.10 kl. 18 föreläser **Peter Sandström** respektive **Sabine Forsblom**. 14.11 står **Sirpa Kähkönen** och **Claes Andersson** i turen, Andersson med rubriken "Samhället vi dör i". Claes Andersson möter upp på författarkväll på Arbis 15.9 kl. 18 och utvecklar då sina tankar kring sin senaste bok "Stilla dagar i Mejlans".

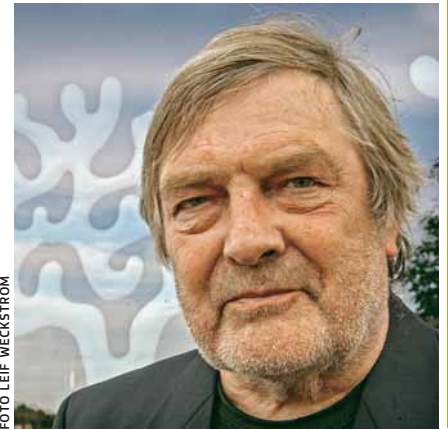

FOTO LEIF WECKSTRÖM

Med tonvikt på feminism

ADRESSEN är ny, tillfällig och huset på Sturegatan 2 annorlunda.

Men verksamheten är den samma, mer än mångsidig och med vidlyftiga varierande djuplodande underhållande och innehållsrika program. I ett års tid ska Arbis, Svenskfinlands största skola, verka på

annan adress, och det mesta som kom med i flytten från Dagmarsgatan har hittat sin plats. Må vara att bibliotekets samlingar och volymer i slutet av augusti tronar på golvet medan **Ylva Larsdotter** och **Enni Grundström** berättar om hösten.

Larsdotter är bibliotekarie men i

likhet med Grundström något av en allt-i-allo på Arbis. Grundström är både byråsekreterare och kurssekreterare och så ingår båda i marknadsföringsgruppen.

"Till höstens höjddare hör satsningar på kvinnosak och feminism. Vi har FemF eller Feministiskt forum som granskar feminism ur olika synvinklar och så ställer Arbis till med en rätt unik stadspromenad med rubriken Kultur och kamp – feministisk vandring i Berghäll", berättar de. Feministiskt forum är ett heldagsprogram den 12.11 och vandringen i Berghäll går den 17.9 med start från Sturegatan.

"Arbis går bokstavligen också ut ur huset på annat sätt, och är aktivt med på Bokmässan och så deltar vi i Krutexpo som riktar sig till unga mellan 13 och 17 år".

Det tillfälliga biblioteket har inte riktigt samma mysfaktor och hemtrevnad som ursprunget på Dagmarsgatan och många av författarsamtalen kommer att ske i andra rum på Sturegatan. Avsikten är att inreda ett vardagsrum där lyssnarna sitter skönt och njuter av goda författare.

Till höstens litterära program hör poesisalongerna då Larsdotter och **Jolin Slotte** läser dikter och dryftar poesi med publiken, 21.9 och 12.10 kl. 18. I serien författarsamtal ingår bland annat en deckarafton med **Eva Frantz** 14.10 kl. 18 på Kulmahuone som ligger på Broholmogatan 15, **Yrsa Stenius** medverkar i en författarfrukost 28.10 kl. 10 och den 11.11 berättar **Mårten Westö** om sitt arbete med att skildra familjen Eremenko. **Sanna Tahvanainen** beskriver å sin sida sin syn på **Coco Chanel**, 17.11 kl. 18.

"Och glöm inte höstens största och mesta pyssel. Huset är knöckfullt och sjuder av aktiviteter på julvakan som nu hålls 25.11 med start kl. 17".

I KORTHET

DANS FÖR SENIORER

Seniorträff på Café Esplanad är ett svenskt rum som förenar pensionärer. Möte första tisdagen vare månad kl. 14. 4.10 kl. 11 undantagsvis på Folkhälsan kring temat Tänk om... Sams firar svenska dagen 4.11 på G18 med start kl. 12.30, John Wikström är festtalare. Danskvällar på Arbetets vänner, 12.10, 16.11 och 14.12.

DATAKLUBB FÖR SENIORER

Solhem på Kyrkobytvägen 23 ordnar dataklubb på tisdagsförmiddagar i oktober och november. Mera info och anmälan, Lotta Soveri, 050 4663544.

LUGN FÖRMIDDAGSGYMNASTIK

Ny gympagrupp för seniorer, nyblivna mammor och folk som inte motionerat flitigt tidigare. Muskelstyrka, kondition, balans och koordination. På Solhem i Malm, onsdagar kl. 10–11 fram till 14.12.

NOVELLKAFÉER

Höstens novellkaféer på biblioteken på Drumsö och i Munksnäs bjuder på högläsning, umgänge och prat kring och om litteratur. På Drumsö 15.9, 20.10 och 17.11 kl. 18 och i Munksnäs 22.9, 27.10 och 24.11 kl. 18. Biblioteken ligger på Smedjeviksvägen 10A respektive Rievägen 23.

1700-TALETS HELSINGFORS

I innerstaden finns inte många spår kvar av det helsingforsiska livet för ungefär 300 år sedan, men allt är inte borta. Sofia Gustafsson bjuder i regi av Arbis på en guidad tur i 1700-talets Helsingfors, 6.10 kl. 17, start vid Alexander II:s staty på Senatstorget.

OM AFGHANISTAN

Afghaner är en stor grupp asylsökande i västra Europa, men vad är det som händer i landet, varför flyr folk och vilka är följderna? Måns Nyberg på UNCHR samtalar med Pia Lindfors på Finlands flyktinghjälp. På Arbis, 18.10 kl. 18.

Välkommen!
Ylva Larsdotter
(i förgrunden)
och Enni
Grundström
ställer till med
rikt program
i höst.

FOTO LEIF WECKSTRÖM